

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno MCCCXVI. ad annum MCCCCXXIII.

Parisiis, 1644

Sessio XIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15653

ensis & Rigenfis ecclesiarum canonico officiali Vticensi, Petro Ga-
ietano literarum pœnitentiariæ scriptore, canonico Conseranensi;
Ioanne Gonsalui baccalaureo in decretis, archipresbytero ecclesiæ A-
stensis; Henrico de Grauia notario publico, clerico Leodiensis diœce-
sis, testibus, &c.

ANNO
CHRISTI
1415.

Quibus sic (vt præmittitur) lectis, dominus Ioannes episcopus Ostiensis præfidens proposuit, quod si aliquis esset ibidem præfens, dictæ sententiæ diffinitivæ contradicere volens, seu eius pronuntiationi, surgeret & diceret: & in casu quo non dixerit, habebitur talis pro consentiente. Tunc nemine respondente, siue loquente, ipse dominus Ostiensis habuit respondere nomine collegii cardinalium, quod placet. Deinde ipsi commissarii in ambone, quilibet pro natione sua, videlicet Ioannes patriarcha Antiochenus pro natione Gallicana, Nicolaus Mersburgensis pro natione Germanica, Antonius episcopus Concordiensis pro natione Italica, & Patricius Cortagensis pro natione Anglicana, Placet, responderunt.

SESSIO XIII.

DIE Sabbati quintadecima mensis Iunii, anno a natiuitate Domini 1415. indictione octaua, fuit sessio generalis in ecclesia maiori Constantiensi, in qua fuit cantatum officium Missæ de beata virgine Maria per reuerendum patrem dominum Ioannem episcopum Lutomulfensem.

Quo completo, legebantur litaniam, &c. more aliarum sessionum, præfente ibidem serenissimo principe Sigismundo Romanorû & Hungariæ, &c. rege. Præfidebat in eadem sessione reuerendissimus pater dominus Ioannes episcopus Ostiensis cardinalis Viuariensis. Ex deputatione vero ipsius Synodi archiepiscopus Mediolanensis legebat quafdam ordinationes & decre-

Et deinde officio Missæ celebrato, fuerunt lectæ litaniam cum introitu. Exaudi nos Domine: cum diuersis collectis, euangelio, hymno, Veni creator spiritus, iuxta consuetudinem & ritum aliarum sessionum: præfente ibidem serenissimo principe Sigismundo Romanorum & Hungariæ &c. rege. Cui adstabant reuerendissimi patres domini cardinales de Vrsinis & Laudensis. Cui sessioni, siue Synodo, inter cardinales & eorum nomine reueren-

ANNO
CHRISTI
1415.

ra de cetero in Romana ec-
clesia tenenda & obseruanda,
quorum tenores inferius se-
quuntur in hunc modum: *dissimus in Christo pater &
dominus Ioannes Ostiensis car-
dinalis Viuariensis praesidebat,
in praesentia dominorum Fran-
cisci Venetiarum, Antonii Aquileiensis, Brandae Placentinensis,
presbyterorum; Thomae Tricaricensis, Odonis de Columna, Lan-
dulphi Barenfis, Raynaldi de Branckafis, & Francisci Florenti-
ni, diaconorum cardinalium. Quo officio Missae & litaniarum
cantato, lecto atque dicto, Henricus de Piro & Ioannes de Scri-
banis promotores & procuratores negotiorum dictae Synodi, com-
paruerunt ibidem, & proposuerunt coram tota Synodo, dicentes
quod in diuersis mundi partibus incepissent pullulare certae haereses,
& antiquatae continuari; & praesertim quod sacerdotes aliqui
hodie communicarent Corpus Christi post canam, & non ieiuni,
& sic ministrarent alii. & alias dixerunt, prout & quemad-
modum in quadam petitionum papyri schedula infra scripti te-
noris continetur: petentesque sibi super praemissis prouideri, nomini-
bus quibus supra, de remedio opportuno. Qua petitione oblata &
recitata, placuit domino praesidenti, omnibusque aliis & singu-
lis suppositis huiusmodi Synodi, super hoc remediari. Et statim
reuerendi patres & venerabiles viri domini, Bartholomaeus ar-
chiepiscopus Mediolanensis, Stephanus episcopus Dolensis, An-
tonius episcopus Concordiensis, Andreas electus Poznaniensis, Nico-
laus episcopus Mersburgensis, & Patricius episcopus Cortagensis de-
cretorum doctor, ascenderunt ambonem nomine nationum quatuor:
& dominus Bartholomaeus archiepiscopus Mediolanensis ad hoc
per Synodum deputatus, legebat quasdam ordinationes & decreta
de cetero in ecclesia Romana obseruandas & tenendas, quarum te-
nores inferius sequuntur.*

Tenores vero dictae petitionis & declarationis papyri
schedularum, de quibus supra fit mentio,
sequuntur, & sunt tales.

*Quia in nonnullis partibus mundi peruersus mos pullulare ince-
pit, ut sacerdotes laicos sub utraque specie, panis videlicet & vi-
ni, communicare non cessent, contra Romanae & uniuersalis eccle-
siae consuetudinem approbatam, unde scandala & haereses verifi-
militer oriri suspicantur: petimus nos promotores & procuratores
huius sanctae Synodi, in Spiritu sancto legitime congregatae, per
vestras reuerendissimas paternitates prouideri salubriter ecclesiae Dei.*

Concil. Tom. 29.

Aaa ij

*In nomine sanctæ & indiuiduæ Trinitatis, Patris & Filii
& Spiritus sancti. Amen.*

ANNO
CHRISTII
1415.

Cum in nonnullis mundi partibus quidam temerarie asserere præsumant, populum Christianum debere sacrum eucharistiæ sacramentum sub vtraque panis & vini specie suscipere, & non solum sub specie panis, sed etiam sub specie vini populum laicum passim communicent, etiam post cœnam, vel alias non ieiunum, & communicandum esse pertinaciter asserant, contra laudabilem ecclesiæ consuetudinem rationabiliter approbatam, quam tamquam sacrilegam damnabiliter reprobare conantur: hinc est, quod hoc præfens Concilium sacrum generale Constantiense, in Spiritu sancto legitime congregatum, aduersus hunc errorem salutis fidelium providere satagens, matura plurium doctorum tam diuini quam humani iuris deliberatione præhabita, declarat, decernit & diffinit, quod licet Christus post cœnam instituerit, & suis discipulis administrauerit sub vtraque specie panis & vini hoc venerabile sacramentum, tamen hoc non obstante, sacrorum Canonum auctoritas laudabilis, & approbata consuetudo ecclesiæ seruauit & seruat, quod huiusmodi sacramentum non debet confici post cœnam, neque a fidelibus recipi non ieiunis, nisi in casu infirmitatis, aut alterius necessitatis, a iure vel ecclesia concessio, vel admissio.* Et sicut hæc consuetudo ad euitandum aliqua pericula & scandala est rationabiliter introducta, quod licet in primitiua ecclesia huiusmodi sacramentum reciperetur a fidelibus sub vtraque specie, postea a conficientibus sub vtraque, & a laicis tantummodo sub specie panis suscipiatur; cum firmissime credendum sit, & nullatenus dubitandum, integrum Christi corpus & sanguinem tam sub specie panis, quam sub specie vini veraciter contineri. Vnde cum huiusmodi consuetudo ab ecclesia & sanctis patribus rationabiliter introducta, & diutissime obseruata sit, habenda est pro lege, quam non licet reprobare, aut sine ecclesiæ auctoritate pro libito mutare. Quapropter dicere, quod hanc consuetudinem aut legem obseruare, sit sacrilegum aut illicitum, censeri debet erroneum: & pertinaciter asserentes oppositum præmissorum, tamquam hæretici arceudi sunt & grauiter puniendi per diocesanos locorum, seu officiales eorum, aut inquisitores hæreticæ prauitatis in re-

*Matth. 26.
Marc. 14.
Luc. 22.*

Hunc locum alii sic legunt. * Et similiter, quod licet in primitiua ecclesia huiusmodi sacramentum reciperetur a fidelibus sub vtraque specie, tamen hæc consuetudo ad euitandum aliqua pericula & scandala est rationabiliter introducta, quod a conficientibus sub vtraque specie, & a laicis tantummodo, &c.

ANNO
CHRISTI
1415.

gnis seu prouinciis, in quibus contra hoc decretum aliquid fuerit forsan attentatum aut præsumptum, iuxta canonicas & legitimas sanctiones, in fauorem catholicæ fidei, contra hæreticos & eorum fautores, salubriter adinuentas.

Quod nullus presbyter sub pœna excommunicationis communicet populum sub vtraque specie panis & vini.

Item ipsa sancta Synodus decernit & declarat super ista materia, reuerendissimis in Christo patribus & dominis patriarchis, primatibus, archiepiscopis, episcopis, & eorum in spiritualibus vicariis vbilibet constitutis, processus esse dirigendos, in quibus eis committatur & mandetur auctoritate huius sacri Concilii sub pœna excommunicationis, vt effectualiter puniant eos contra hoc decretum excedentes, qui communicando populum sub vtraque specie panis & vini exhortati fuerint, & sic faciendum esse docuerint: & si ad pœnitentiam redierint, ad gremium ecclesiæ suscipiantur, iniuncta eis pro modo culpæ pœnitentia salutari. Qui vero ex illis ad pœnitentiam redire non curauerint animo indurato, per censuras ecclesiasticas per eos vt hæretici sunt coercendi, inuocato etiã ad hoc (si opus fuerit) auxilio brachii sæcularis.

Quibus lectis, magister Ioannes de Scribanis & magister Henricus de Piro promotores petierunt responderi per dominos imperatorem, cardinales & ceteros prælatos, an placeret. Præsiciens autem dominus Ostiensis respondit nomine collegii cardinalium, Placet. Similiter rex Romanorum. Sic successiue reuerendissimi patres domini episcopi, Antonius Concordiensis pro Italica, Stephanus Dolensis pro Gallicana, Nicolaus Mersburgensis pro Germanica, & Patricius Cortagensis pro Anglicana, in ambone existentes, responderunt, Placet.

Quibus factis, promotores & procuratores prædicti, Henrico de Piro loquente, petierunt nomine quo supra, deputari per dictam sanctam Synodum certos commissarios, in causa hæresis ventilata seu ventilanda, & ad Concilium ad præsens deuoluta vel deuoluenda, orta vel oritura, prout & quemadmodum in quadam petitionum papyri schedula, cuius tenor inferius est insertus, plenius continetur. Qua petitione data & intellecta, iuxta mandatum ipsius Synodi reuerendus pater dominus Andreas electus Poznaniensis in ambone legebat schedulam deputationis dictorum commissario-

rum cum eorum auctoritate & potestate, quæ inferius est inserta.

Qua lecta fuit quæsitum & scrutatum per dictos promotores & procuratores, per ipsius Henrici de Piro organum, an dicti iudices placerent. Responsum fuit per dictum dominum præsentem nomine collegii cardinalium & suo, Placet.

Et subsequenter per dominos Antonium Concordiensem, Dolensem, Mersburgensem, episcopos, & Cortagensem, prædictos, nomine nationum suarum prædictarum, Placet: & similiter per omnes alios, præterquam per reuerendum patrem dominum Martinum episcopum Atrebatensem, ambasiatorem ducis Burgundiæ, qui dixit, domino suo fore suspectum reuerendissimum patrem dominum Petrum cardinalem Cameracensem multis de causis, quas suo loco & tempore congruo dare vellet in scriptis, nullo modo consentiendo in dictum dominum cardinalem tamquam commissarium, saltem in causa quæ speratur verti inter dominum suum ducem Burgundiæ & Parisienses, &c. Super qua protestatione sibi fieri fecit & petiit unum vel plura, publicum seu publica, instrumentum seu instrumenta.

Qua protestatione facta & admissa, promotores & procuratores prædicti petierunt sibi nomine quo supra, super omnibus & singulis cantatis, dictis, lectis, diffinitis & declaratis fieri unum vel plura, & tot quot essent necessaria, publicum & publica, instrumentum & instrumenta, per dominos protonotarios sedis apostolicæ, dictæque Synodi, ac omnes & singulos notarios & tabelliones ibidem præsentis, ad perpetuam rei memoriam. Præsentibus ibidem illustribus & nobilibus viris, Ludouico duce Bauariæ & comite Palatino Rheni, Friderico Burgrauio Nurembergensi, comite Bertholdo de Ursinis, Philippo Span de Hungaria pincerna Syndou, aliisque nobilibus in numero copioso.

Tenores dictæ petitionis & commissariorum deputationis papyri schedularum, de quibus supra fit mentio, sequuntur, & sunt tales.

Item cum experientia doceat, continuo propter scissuram ecclesiæ nouas oriri hæreses, & aliquas antiquas renouari, difficileque sit pro singulis huiusmodi causis primitiuarum personarum de hæresi suspectarum ad hoc sacrum concurrere generale Concilium, pro celeriori hæresum extirpatione, petimus nos promotores & procuratores supradicti, aliquos ex reuerendissimis patribus dominis sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinalibus, & aliquos alios ex singulis natio-

ANNO
CHRISTI
1415.

nibus iudices & commissarios per vestras reuerendissimas paternitates delegari & deputari ad huiusmodi causas hæresum audiendum & terminandum, saltem usque ad conclusionem vel sententiam exclusiue, cum omnibus & singulis emergentibus, incidentibus, dependentibus & connexis.

Hæc sancta Synodus Constantiensis in Spiritu sancto legitime congregata, vniuersalem ecclesiam representans, pro celeriori extirpatione hæresum & ecclesiæ reformatione sacrosanctæ, specialiter deputat & eligit reuerendissimos in Christo patres dominos, videlicet, Iordanum de Vrsinis, Antonium Aquileiensem, Petrum Cameracensem, & Franciscum Florentinum, sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinales. Et pro Italica natione reuerendos patres dominos Concordiensem, Alexandrinum & Laudensem episcopos, & electum Pennensem: pro Gallicana episcopum Gebennensem, abbatem Gemeticensem, abbatem de Clarauilla, & magistrum Vrsinum de Callauando: pro Anglicana magistrum Vuilhelmum Corff sacræ theologiæ professorem, magistrum Vuilhelmum Cline, magistrum Hugonem Houuetz, & Ioannem Vueues decretorum doctorem. Pro natione Germanica electum Poznaniensem, magistrum Nicolaum Dinkelspuel, Theodoricum de Monasterio sacræ theologiæ profeso-rem, & Bertholdum Vuildungen sacri palatii apostolici causarum auditorem, ad audiendum & examinandum causas, & in ipsis iuridice procedendum, quarumcumque hæresum & errorum in fide catholica & moribus, undecumque habuerint vel habeant originem, & salubriter extirpentur; & contra quasumque personas, cuiuscumque fuerint status aut dignitatis, etiamsi pontificali, vel alia quauis ecclesiastica vel seculari præfulgeant dignitate; de eisdem suspectas petitiones, accusationes & declarationes eisdem propositas & proponendas recipiendum, partes vocandum, & in hoc sacro Concilio & extra citandum & publicandum, & alias seruatis seruandis procedendum, prout exigentia fidei & iuris ordo postulabunt. Nec non omnia & singula faciendum & exercendum, quæ in præmissis & circa ea necessaria fuerint, seu etiam quomodolibet opportuna, cum omnibus incidentibus, emergentibus & connexis, usque ad ipsarum causarum conclusionem exclusiue. Sic tamen, quod si omnes interesse non possint aut non velint, duæ partes ipsorum prædicta libere exequantur.

In causa vero hæresis contra Ioannem Hus iam diu ventilata, quæ circa conclusionem existit, per iudices deputatos hucusque in ea ulterius cognoscatur & procedatur per eosdem.